

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudců JUDr. Hany Pipkové a Mgr. Jany Jurečkové v právní věci

žalobkyně

H. M.

zastoupen advokátem Mgr. Václavem Strouhalem

proti

Policie České republiky

žalovanému

v řízení o žalobě proti rozhodnutí prvního náměstka policejního prezidenta ve věcech služebního poměru ze dne 7. 10. 2015, č. j. PPR-33590-26/ČJ-2014-990131

T a k t o:

I. Rozhodnutí prvního náměstka policejního prezidenta ve věcech služebního poměru ze dne 7. 10. 2015, č. j. PPR-33590-26/ČJ-2014-990131 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 15.342 Kč k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Václava Strouhala, advokáta, a to do třiceti dnů od právní moci rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobkyně se včas podanou žalobou dne 17. 11. 2015 domáhala u Městského soudu v Praze zrušení rozhodnutí prvního náměstka policejního prezidenta ve věcech služebního poměru ze dne 7. 10. 2015, č. j. PPR-33590-26/ČJ-2014-990131, jímž bylo zamítnuto odvolání vrchní asistentky pprap. H. M., proti rozhodnutí ředitele Ředitelství služby cizinecké policie ve věcech služebního poměru ze dne 15. 10. 2014, č. 2198/2014, kterým byla podle § 125 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, ve výroku I. zamítnuta její žádost k proplacení neodůvodně nařizovaných přesčasových hodin za nařízenou službu přesčas v důležitém zájmu služby konanou podle § 54 odst. 1 téhož zákona, v měsících únor až prosinec 2011 v rozsahu 90 hodin a v roce 2012 v rozsahu 69,5 hodin a k proplacení neodůvodně nařizovaných přesčasových hodin za nařízenou službu přesčas konanou podle § 54 odst. 1 téhož zákona v době od 1. 1. 2008 do 31. 1. 2011 byla vznesena námitka promlčení, neboť lhůta pro uplatnění peněžitých nároků ze služebního poměru činí podle § 270 odst. 1 zákona o služebním poměru tři roky a marně uplynula dnem 29. 5. 2014.
2. Služební funkcionář poměr v prvostupňovém rozhodnutí uvedl, že v případě žadatelky se nejednalo o neodůvodně nařizované přesčasové hodiny, a že v předmětné věci bylo zahájeno řízení ve věcech služebního poměru a byl shromážděn podkladový materiál. Následně se služební funkcionář věnoval charakteru služby přesčas a předložil vlastní výklad pojmu důležitý zájem služby uvedený v § 201 odst. 1 zákona o služebním poměru s odkazem na § 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii české republiky, ve znění pozdějších předpisů, kde jsou stanoveny úkoly Policie ČR. Zmínil obsazenost útvaru a popsal přirozenou fluktuaci, ke které u útvaru dochází.
3. Služební funkcionář blíže odůvodnil námitku promlčení a podrobně odůvodnil jednotlivé hodiny nařízené služby přesčas.
4. O včas podaném odvolání rozhodl žalovaný správní orgán žalobou napadeným rozhodnutím prvního náměstka policejního prezidenta ve věcech služebního poměru ze dne 7. 10. 2015, č. j. PPR-33590-26/ČJ-2014-990131. V odůvodnění především postupně popsal jednotlivé dny, v které byl žadatelce nařízen výkon služby přesčas, a to včetně důvodů, pro které k tomu mělo dojít:
5. Rok 2011
6. Dne 3. 2. 2011 nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 11 hodin od 7.00 do 19.00 hod. včetně 2x půl hodiny přestávky na jídlo a odpočinek.
7. Dne 13. 2. 2011 nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 4,5 hodin od 7.00 do 11.30 hod.
8. Dne 16. 2. 2011 nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 1 hodiny od 21.00 do 22.00 hod.
9. Dne 26. 2. 2011 nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 5 hodin od 7.00 do 12.00 hod.
10. Dne 12. 3. 2011 nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 2,5 hodin od 7.00 do 9.30 hod.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

11. Dne 9. 4. 2011 nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 5 hodin od 7.00 do 12.00 hod.
12. Dne 4. 6. 2011 nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 5 hodin od 7.00 do 12.00 hod.
13. Dne 5. 9. 2011 nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 11 hodin od 7.00 do 19.00 hod. včetně 2x půl hodiny přestávky na jídlo a odpočinek.
14. Dne 19. 9. 2011 nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 11 hodin od 7.00 do 19.00 hod. včetně 2x půl hodiny přestávky na jídlo a odpočinek.
15. Dne 23. 9. 2011 nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 4 hodin od 7.00 do 11.00 hod.
16. Dne 24. 9. 2011 nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 1,5 hodin od 7.00 do 8.30 hod.
17. Dne 9. 11. 2011 nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 11 hodin od 7.00 do 19.00 hod. včetně 2x půl hodiny přestávky na jídlo a odpočinek.
18. Dne 10. 11. 2011 nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 4,5 hodin od 7.00 do 11.30 hod.
19. Dne 12. 12. 2011 nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 2 hodin od 7.00 do 9.00 hod.
20. Rok 2012
21. Dne 18. 1. 2012 nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 11 hodin od 7.00 do 19.00 hod. včetně 2x půl hodiny přestávky na jídlo a odpočinek.
22. Dne 24. 1. 2012 nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 4 hodin od 7.00 do 11.00 hod.
23. Dne 6. 2. 2012 nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 1 hodiny od 21.00 do 22.00 hod.
24. Dne 20. 2. 2012 nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 5 hodin od 7.00 do 12.00 hod.
25. Dne 29. 2. 2012 nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 8 hodin od 7.00 do 15.00 hod. včetně 1x půl hodiny přestávky na jídlo a odpočinek.
26. Dne 18. 3. 2012 nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 11 hodin od 7.00 do 19.00 hod. včetně 2x půl hodiny přestávky na jídlo a odpočinek.
27. Dne 23. 3. 2012 nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 3,5 hodin od 7.00 do 10.30 hod.
28. Dne 6. 4. 2012 nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 11 hodin od 7.00 do 19.00 hod. včetně 2x půl hodiny přestávky na jídlo a odpočinek.
29. Dne 18. 4. 2012 nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 1 hodin od 7.00 do 8.00 hod.
30. Dne 3. 6. 2012 nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 11 hodin od 7.00 do 19.00 hod. včetně 2x půl hodiny přestávky na jídlo a odpočinek.
31. Dne 27. 7. 2012 nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 0,5 hodiny od 7.00 do 7.30 hod.
32. Dne 30. 8. 2012 nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 1 hodiny od 7.00 do 8.00 hod.
33. Dne 27. 9. 2012 nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 1,5 hodin od 19.00 do 20.30 hod.
34. Žalovaný poté provedl analýzu důvodů nařízení výkonu práce přesčas. K případům čerpání dovolené, uvedl, že plány služeb vedoucí příslušník vytváří do 25. dne předchozího měsíce, před měsícem, kdy má být služba vykonána a současně odkázal na § 53 odst. 1 zákona o služebním poměru. Povinnost fixovat takto naplánované směny ke dni 25. předchozího kalendářního měsíce byla vedoucím příslušníkům stanovena až od měsíce září

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

2012. Odmítnul námitku, že za náhlou nepřítomnost není možné považovat zákonné nároky na dovolenou a další např. studijní volno apod. s tím, že i příslušník policie je člověk, který má svůj osobní život, na který musí vedoucí příslušník brát zřetel.

35. K námitce promlčení žalovaný uvedl, že odvolatelka byla o promlčení informována, když nahlédla do spisu a pořídila si jeho kopii. V daném případě odvolatelka své právo prokazatelně neuplatnila včas, neuvádí ani konkrétní důvody, ze kterých by bylo možné dovodit rozpor s dobrými mravy.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

36. Žalobkyně se svým podáním domáhala zrušení rozhodnutí prvního náměstka policejního prezidenta ve věcech služebního poměru ze dne 7. 10. 2015, č. j. PPR-33590-26/ČJ-2014-990131.
37. Žalobkyně uváděla, že je příslušník Policie ČR a byla ustanovena na služební místo vrchní asistent s hodností podpraporčík u Ředitelství služby cizinecké policie, inspektorát cizinecké policie na mezinárodním letišti Praha Ruzyně, a že u tohoto útvaru docházelo od roku 2007 k plánování služby přesčas, které bylo činěno v rozporu se zákonem. Žalobkyně byla od roku 2007 nucena sloužit službu přesčas, která byla v rozporu se zákonem a nařízení i neproplácení těchto přesčasových hodin nebylo odůvodněno.
38. Žalobkyně namítala porušení právních předpisů služebním funkcionářem a dovolávala se ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu.
39. Žalobkyně namítala, že se správní orgány vůbec nezabývaly prokázaným personálním stavem a tento podstav se snaží zastírat kumulací důvodů pro nařízení výkonu služby přesčas.
40. Žalobkyně namítala nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, neboť se žalovaný nevypořádal s veškerými důkazy založenými ve spisu (doložení plánů služeb, výkazů odpracovaných hodin, údaje o personálním obsazení útvaru).
41. Žalobkyně uváděla, že je přesvědčena, že nařízená a odsloužená služba přesčas do limitu 150 hodin jí byla stanovena v rozporu s § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru, a že žalovaný správní orgán se nezabýval zejména výjimečností vyplývající z důležitého zájmu služby. V tomto případě docházelo k nařizování služby z nedostatečného personálního obsazení.
42. Žalobkyně brojila proti uplatněné námitce promlčení nároku. Poukazovala v této souvislosti na ustálenou judikaturu, a to především rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 27. září 2015, č. j. 10 A 125/2014-46.
43. Žalobkyně vytýkala žalovanému, že se snaží nepřihlížet k trvalému úkolu policejního prezidenta č. 86/K z roku 2007, který stanovil služebním funkcionářům, aby zabezpečili cílový stav, dle kterého bude přesčasová práce z 50 % hrazena.
44. Žalovaný správní orgán ve svém vyjádření ze dne 1. 2. 2016 navrhl žalobu zamítnout jako nedůvodnou.

45. Městský soud v Praze ve věci nařídil jednání, které se konalo ve dnech 19. 6. 2018, při němž účastníci řízení setrvali na svých původních stanoviscích.

III.

Posouzení žaloby

46. Městský soud v Praze posoudil napadené rozhodnutí podle § 75 soudního řádu správního, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, jakož i řízení, které mu předcházelo, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

47. *Podle § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru, ve znění platném do 31. 12. 2017, příslušníkovi lze v důležitém zájmu služby nařídít výkon služby přesčas nejvýše v rozsahu 150 hodin v kalendářním roce.*

48. *Podle § 112 zákona o služebním poměru*

(1) Příslušník má nárok na služební příjem za výkon služby. Nárok na služební příjem má také v dalších případech, kdy to stanovuje zákon. Za služební příjem se považují peněžitá plnění poskytovaná příslušníkovi bezpečnostním sborem ve výši a za podmínek stanovených tímto zákonem. Příslušník s kratší dobou služby má nárok na služební příjem odpovídající této kratší době služby.

(2) Příslušníkovi je stanoven služební příjem s přihlédnutím k případné službě přesčas v rozsahu 150 hodin v kalendářním roce. Ve služebním příjmu ředitele bezpečnostního sboru a jeho zástupce je přihlédnuto k veškeré službě přesčas.

(3) Příslušník a příslušnice mají nárok na stejný služební příjem za stejnou službu nebo za službu stejné hodnoty. Za stejnou službu nebo službu stejné hodnoty se považuje služba stejné nebo srovnatelné složitosti, odpovědnosti a namáhavosti, která je konána ve stejných nebo srovnatelných podmínkách služby, při stejných nebo srovnatelných schopnostech a způsobilosti k výkonu služby, při stejné nebo srovnatelné služební výkonnosti a výsledcích ve výkonu služby.

49. *Podle § 125 zákona o služebním poměru*

(1) Příslušník má nárok na náhradní volno za každou hodinu služby přesčas nad 150 hodin v kalendářním roce. Neposkytne-li bezpečnostní sbor příslušníkovi náhradní volno v době 3 kalendářních měsíců po výkonu služby přesčas nebo v jinak dohodnuté době, má nárok na poměrnou část přiznaného základního tarifu, osobního příplatku a zvláštního příplatku, který připadá na každou tuto hodinu služby bez služby přesčas v kalendářním měsíci, v němž službu koná.

(2) Za dobu čerpání náhradního volna se služební příjem nekrátí.

50. Městský soud v Praze konstatuje, byla-li žalobkyni nařízena služba přesčas do 150 hodin z důvodů výpomoci za příslušníka/příslušníky, kterému byla udělena dovolená či uděleno služební volno, nelze takovýto důvod podřadit znakům důležitého zájmu ve smyslu § 54

zákona o služebním poměru, nárok na dovolenou čerpají jak služební funkcionáři, tak řadoví příslušníci, což patří k běžným úkonům chodu Útvaru.

51. Obdobné platí pro účast na poradě k bezpečnostní akci. I když se porady musel žalobce zúčastnit, také jeho účast se mohla odrazit kratším výkonem základní doby služby v příštím naplňování směny, nebylo nutno nařídit službu přesčas; ta rozhodně nesplňovala podmínky § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru.
52. Pokud jde o důvody umožňující podle platné právní úpravy nařídit výkon služby přesčas v rozsahu do 150 hodin v kalendářním roce ve smyslu § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru, existuje k této otázce již početná konstantní judikatura správních soudů, např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2012, č. j. 6 Ads 151/2011-126; ze dne 26. 9. 2012, č. j. 6 Ads 151/2011-126; ze dne 31. 10. 2012, č. j. 4 Ads 15/2012-34; ze dne 23. 5. 2013, č. j. 4 Ads 11/2013-41; ze dne 15. 10. 2015, č. j. 1 As 183/2015-63, rozsudky Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. 8. 2010, č. j. 10A 34/2010-28; ze dne 5. 10. 2011, č. j. 10A 42/2011-34; ze dne 29. 12. 2011, č. j. 10A 75/2011-23; ze dne 27. 11. 2012, č. j. 10A 48/2012-36, rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 20. března 2018, č. j. 11 Ad 8/2015, ze dne 14. prosince 2016, č. j. 3 Ad 17/2015 - 61, či ze dne 28. února 2018, č. j. 9 Ad 3/2016 - 44. Služba přesčas je upravena v § 54 zákona o služebním poměru jako služba vykonávaná nad základní dobu služby v týdnu mimo rámec směn, přičemž podle § 52 zákona o služebním poměru činí základní doba služby příslušníka 37,5 hodiny týdně. Podle § 54 odst. 1 s zákona o služebním poměru lze službu přesčas nařídit pouze v důležitém zájmu služby a nejvýše v rozsahu do 150 hodin v kalendářním roce, tedy z jiného důvodu a ve větším rozsahu, s výjimkou § 54 odst. 2 zákona o služebním poměru, kdy běžnou službu přesčas nařídit nelze. Zákona o služebním poměru, počítá i v souvislosti s tím s úpravou výše služebního příjmu, který je podle § 112 odst. 2 zákona o služebním poměru stanoven s přihlédnutím k případné službě přesčas v rozsahu do 150 hodin v jednom kalendářním roce. Důležitý zájem služby podle § 201 odst. 1 zákona o služebním poměru, je zájem bezpečnostního sboru na včasném a kvalitním plnění úkolů bezpečnostního sboru. Nad rozsah výše uvedených 150 přesčasových hodin v kalendářním roce lze podle § 54 odst. 2 zákona o služebním poměru, výkon služby přesčas nařídit pouze v případě vyhlášení krizového stavu nebo ve výjimečných případech ve veřejném zájmu, a to po dobu krizového stavu, resp. po nezbytnou dobu ve veřejném zájmu.
53. Zákonodárce při přijímání zákona o služebním poměru, si byl vědom, že mohou nastat situace, za kterých bude nutno příslušníkovi nařídit výkon služby přesčas a ten bude mít povinnost přesčasovou službu vykonat. Proto v § 54 zákona o služebním poměru, uvedl zákonné podmínky, za kterých je možné příslušníkovi výkon služby přesčas nařídit. Pouze podle těchto zákonných podmínek se rozsah do 150 přesčasových hodin v kalendářním roce považuje za zohledněný ve služebním příjmu za výkon služby a příslušník za ně v rámci výkonu služby přesčas v uvedeném rozsahu do 150 hodin další příjem neobdrží a nemůže ho ani nárokovat. Taková úprava navazuje na úpravu náhradního volna a služebního příjmu za službu přesčas podle § 125 zákona o služebním poměru, podle kterého má příslušník nárok na náhradní volno, popř. poměrnou část přiznaného základního tarifu, osobního příplatku a zvláštního příplatku, za každou odpracovanou přesčasovou hodinu nad 150 hodin v kalendářním roce. Aby služba přesčas byla nařízena v souladu s uvedenou právní úpravou, musí být splněny tyto rigidní podmínky zákona: 1) důležitý zájem služby, 2) z něj vyplývající předpoklad výjimečnosti služby přesčas, 3)

odůvodnění přijetí tohoto opatření a 4) maximální rozsah do 150 hodin v kalendářním roce, popř. vyhlášení krizového stavu nebo jiné výjimečné případy ve veřejném zájmu.

54. Podmínka důležitého zájmu služby ve smyslu § 201 odst. 1 zákona o služebním poměru je zájem bezpečnostního sboru na včasném a kvalitním plnění úkolů bezpečnostního sboru, proto služební funkcionář musí zvážit, zda potřeba, rozsah a přípustnost služby přesčas nelze nahradit základní dobou služby jiného příslušníka, a musí též náležitě odůvodnit, zda podle objektivních okolností, nastal takový výjimečný stav, kdy je nutno přesčas nařídít. Soud v takovém případě nehodnotí výsledek úvahy správního orgánu, nýbrž pouze to, zda logicky plyne z objektivních okolností a zda k závěru naplnění podmínek § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru, správní orgán dospěl řádným postupem. V daném případě však soud k takovému zhodnocení postupu žalovaného přistoupit nemohl, neboť rozhodnutí žalovaného neobsahuje žádné konkrétní skutečnosti vážící se k původnímu rozhodnutí, jež by činilo toto rozhodnutí odvolacího orgánu přezkoumatelným v rozsahu, který je vymezen, protože pokud se žalovaný dovolává na str. 17 až 24 napadeného rozhodnutí konkrétních důvodů, pro které byl žalobci nařízen přesčas, pak o tom chybí písemné podklady, z nichž konkrétně vycházel správní orgán. Ve správním spisu totiž jsou uvedeny pouze neúplné podklady, které jsou již výše soudem zmiňovány, a důvody, které žalovaný nyní uvádí, nejčastěji kumulace nepřítomnosti příslušníků či předem známé bezpečnostní akce, nelze subsumovat pod podmínky § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru.
55. Předpoklad výjimečnosti institutu služby přesčas ostatně potvrzuje i stanovisko Policejního prezidia č. j. SP-350/PR-2007 (srov. „Služba přesčas je právními předpisy považována za službu výjimečnou.“). Pokud by zákonodárce býval předpokládal automatické využívání tohoto fondu v maximálním rozsahu u každého příslušníka, mohl tak učinit mnohem jednodušším způsobem, a to např. zvýšením rozsahu základní doby služby o cca 2,88 hodiny týdně (150 hodin/52 týdnů) na cca 40 hodin týdně, aniž by bylo následně potřeba nařizování výkonu služby přesčas jakkoliv odůvodňovat či vykazovat, pro další mimořádné situace by ponechal pouze úpravu v ustanovení § 52 odst. 2 zákona o služebním poměru. Určité ratio při přijímání legislativy je třeba předpokládat, a proto aprobace názoru žalovaného o jisté výpomoci za kumulovanou nepřítomnost jiných příslušníků pro výkon služby přesčas nemůže být ze strany soudu přijata. Výjimečnost (a už vůbec ne důležitý zájem služby) soud nespatřuje ani v řešení nedostatečného personálního obsazení příslušného Útvaru, nadto ještě jako dlouhodobý a vědomý přístup žalovaného k řešení personálních otázek, kdy přesčas u žalobce je mu nařízen vždy v prvních měsících kalendářního roku (od ledna do dubna). Tím rozhodně nelze ospravedlňovat přesčasovou službu žalobce. Ve vztahu k výkonu agendy jednotlivými příslušníky si lze představit vznik neočekávané situace způsobené např. momentální indispozicí či absencí některého z příslušníků např. z tehdy aktuálních zdravotních či jiných důvodů, jež by byly oprávněně subsumovatelné pod ustanovení § 54, resp. § 201 zákona o služebním poměru. Takovým případem by ale jistě nebylo dlouhodobé (až trvalé) nahrazování nedostatku osob zvýšenými nároky (mj. nařizováním služeb přesčas) na stávající příslušníky s odkazem na důležitý zájem služby v zimních a jarních měsících na počátku kalendářního roku. Je třeba zdůraznit, že žalobce byl pracovně zařazen v Útvaru pro ochranu ústavních činitelů, do jehož působnosti ochrany patří zajišťování ochrany zastupitelských úřadů a dalších důležitých objektů. V tom je spatřován důležitý zájem služby a v případě potřeby může být shledáno důvodné nařízení služby přesčas, nikoli však

automaticky. Jako důvod u jednotlivých služeb přesčas nelze akceptovat např. výpomoc za dovolenou nebo účast na předem ohlášeném bezpečnostním opatření ani služební poradu.

56. Řízení ve věcech služebního poměru se podle § 171 písm. h) zákona o služebním poměru, nevztahuje na nařízení služby přesčas. Při nařízení služby přesčas se tak nevydává žádné písemné rozhodnutí, které by muselo obsahovat náležitosti uvedené v § 181 odst. 5 téhož zákona. Službu přesčas nařizuje vedoucí příslušník rozkazem daným k výkonu služby, který musí podřízený příslušník splnit, i v případě jeho zřejmého rozporu s právním předpisem podle § 5 odst. 1, § 45 odst. 1 písm. a), § 46 odst. 1 a 2 zákona o služebním poměru. Aby služba mohla být nařízena jako přesčas, je nutné nejen dodržet uvedené podmínky zákona, nýbrž, je třeba i (zpětně), jako je tomu v daném případě, prokázat dodržení zákonného ustanovení, aby bylo možno ověřit, zda nedocházelo ke svévoli a zneužití tohoto ustanovení v rozporu se zákonem. Vedoucí příslušník by tak měl být schopen i zpětně u každé přesčasové služby žalobce uvést konkrétní důvod, proč ji nařídil ve vztahu k důležitému zájmu služby a její výjimečnosti, vždy do rozsahu 150 hodin ročně, např. stručný konkrétní písemný záznam v knize služeb u konkrétního příslušníka. Povinnost nařízení služby přesčas vždy řádně odůvodnit vyplývá nejen z obecných pravidel aplikace volné úvahy služebního orgánu (judikatura Vrchního soudu v Praze čj. 6 A 95/93-30 ze dne 25. 3. 1994), ale rovněž z interních předpisů a instrukcí žalovaného, kdy bylo mj. v rámci porady policejního prezidenta s řediteli PČR, řediteli služby cizinecké a pohraniční policie, útvaru rychlého nasazení a úřadu služby kriminální policie a vyšetřování konané dne 17. 5. 2007 v Praze jako trvalý úkol všem služebním funkcionářům a vedoucím příslušníkům uloženo případné plánování služby přesčas vždy řádně odůvodnit, a to buď důležitým zájmem služby, vyhlášením krizového stavu nebo ve výjimečných případech veřejným zájmem, jak předpokládá § 54 zákona o služebním poměru, přičemž napadené rozhodnutí takové odůvodnění neobsahuje a žalovaný se s námitkami žalobce v tomto základním rozsahu ve vztahu k přesčasové službě žalobce nevypořádal. Soud proto námitky týkající se přezkumu služeb přesčas nemohl přezkoumat a posoudit oprávněnost, resp. přípustnost nařízení služby přesčas jak jednotlivě tak v jejich souhrnu.
57. Závěr o možnosti nařizování služby přesčas jen ve výjimečných případech není v rozporu ani s nálezem Ústavního soudu ze dne 15. 11. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 20/09, který dospěl k závěru o ústavnosti § 112 odst. 2 věty první zákona o služebním poměru. Ústavní soud se v něm nezabýval podmínkami, za nichž lze nařídít službu přesčas, takže dosavadní judikatura správních soudů o posuzované právní otázce není v rozporu s jeho rozhodnutím.
58. Prvním důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí je, pochybení žalovaného, který námitku promlčení vůči žalobci uplatnil až ve výroku II. prvostupňového rozhodnutí, aniž by žalobkyni předem umožnil se s touto námitkou seznámit, a případně na ni reagovat. Uvedeným postupem nebyla námitka promlčení vůči žalobkyni řádně uplatněna, a nelze ji tudíž považovat za účinnou. Pokud nebyla část případů nařízení služeb přesčas žalobkyni s odkazem na promlčení nároku žalovaným řádně rozebrána a odůvodněna, je to důvod pro zrušení rozhodnutí žalovaného. V napadeném rozhodnutí je k uplatnění námitky promlčení uvedeno, „že žalobkyně byla o promlčení informována, když nablédla do spisového materiálu a pořídila si jeho kopii.“ V napadeném rozhodnutí není vůbec řešena otázka, kdy začala běžet promlčení lhůta, jak je dlouhá, které konkrétní nároky jsou promlčeny atd.

59. Podle § 207 zákona o služebním poměru

(1) *Lhůta pro uplatnění peněžitých nároků ze služebního poměru činí 3 roky, není-li stanoveno jinak.*

(2) *Lhůta pro uplatnění nároku na jednotlivá opětuující se plnění činí 3 roky ode dne jejich splatnosti.*

60. Ohledně posouzení promlčení lze vyjít z rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 27. září 2015, č. j. 10 A 125/2014-46, na který žalobkyně odkazuje:

„(55) Námitkou promlčení a jejím soukromoprávním původem se zabýval Nejvyšší správní soud například ve svém rozhodnutí ze dne 27. 5. 2015 č. j. 2As 4/2015 – 26, v němž uvedl: „Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že ač žalovaný ve správním řízení sám rozhodoval o nároku vůči němu uplatněnému, jedná se o nárok, u něhož je jednou z možných zábran prosazení nároku uplatnění námitky promlčení. Promlčení je institut původu soukromoprávního, byť se uplatňuje někdy i v právu veřejném (viz např. § 70 dřívějšího zákona o správě daní a poplatků). Znakem promlčení je, že nárok se stane nevymahatelným, pokud příslušná osoba (ten, kdo má na základě nároku plnit věřiteli) promlčení namítne, tj. učiní příslušný projev vůle vůči věřiteli. Ostatně zákon č. 221/1999 Sb., podle něhož žalovaný rozhodoval, v § 159 odst. 1 předpokládá, že je třeba se promlčení dovolat, a pokud se tak stane, nelze nárok přiznat. Na tom také stála správní rozhodnutí v dané věci.“

(56) Odborná literatura k námitce promlčení uvádí, že musí být vznesena při nalézacím řízení, aby k ní soud mohl a musel přihlédnout. Pokud však námitka nebyla včas vznesena a příslušné rozhodnutí nabylo právní moci, promlčení není možné namítat dodatečně. Námitka promlčení je úkonem adresovaným soudu. Nicméně na druhou stranu, aby vznesení námitky promlčení bylo účinné vůči žalobci, musí se o tomto úkonu dozvědět. [Weinhold, D.: Promlčení a prekluze v soukromém právu. Vydání první. Praha: C. H. Beck, 2015, 53 s.]

(57) Z výše uvedeného vyplývá, že námitka promlčení je vůči subjektu, který se domáhá určitého plnění, účinná tehdy, pokud se o ní dozví. Tedy v okamžiku, kdy příslušná osoba učiní příslušný projev vůle vůči tomuto nárokujícím subjektu.

(58) Přestože institut promlčení má povahu soukromoprávní, má krajský soud za to, že shora uvedené závěry lze vztáhnout i na nyní projednávaný nárok žalobce, i když má povahu veřejnoprávní.“

61. Otázkou správnosti vznesení námitky promlčení až ve výroku prvostupňového rozhodnutí se zabýval rovněž Městský soud v Praze, a to v rozsudku ze dne 28. února 2018, č. j. 9 Ad 3/2016 – 44, když konstatoval:

„Dále se soud zabýval námitkou promlčení (že nebyla vznesena, resp. nebyla vznesena správně) a jejího rozporu s dobrými mravy. Žalovaný nejdříve na s. 11 shora uvedl, že o promlčení byl odvolatel informován, když nahlédl do spisového materiálu a pořídil si jeho kopii, a dále uvedl že „cílem právní úpravy je stimulovat subjekty k včasnému výkonu jejich práv. V daném případě odvolatel své právo prokazatelně neuplatnil včas. Námitka promlčení je tudíž uplatněna v souladu se zákonem o služebním poměru.“ Tuto argumentaci zopakoval též na s. 15 napadeného rozhodnutí. Dále žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 2. 2012, sp. zn. 23 Cdo 123/2011, který se vyjadřoval k otázce, kdy je námitka promlčení

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

uplatněna v rozporu s dobrými mravy. S obecným odkazem na spisový materiál a výše uvedení skutečnosti uzavřel, že nebylo služebnímu funkcionáři prokázáno vědomé zneužívání služby přesčas jako řádné služby, a současně nebylo prokázáno bránění práv a hájení zájmů odvolatele. Na takové odůvodnění soud nemohl vejít. Soud k tomu nejprve odkazuje na rozsudek NSS ze dne 27. 5. 2015, č. j. 2 As 4/2015-26: „Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že ač žalovaný ve správním řízení sám rozhodoval o nároku vůči němu uplatněnému, jedná se o nárok, u něhož je jednou z možných zábran prosazení nároku uplatnění námitky promlčení. Promlčení je institut původu soukromoprávního, byť se uplatňuje někdy i v právu veřejném (viz např. § 70 dřívějšího zákona o správě daní a poplatků). Znakem promlčení je, že nárok se stane nevymahatelným, pokud příslušná osoba (ten, kdo má na základě nároku plnit věřiteli) promlčení namítne, tj. učiní příslušný projev vůle vůči věřiteli. Ostatně zákon č. 221/1999 Sb., podle něhož žalovaný rozhodoval, v § 159 odst. 1 předpokládá, že je třeba se promlčení dovolat, a pokud se tak stane, nelze nárok přiznat.“ Z uvedeného vyplývá, že námitka promlčení je vůči subjektu, který se domáhá určitého plnění, účinná tehdy, pokud se o ní dozví. Tedy v okamžiku, kdy příslušná osoba učiní příslušný projev vůle vůči tomuto subjektu uplatňujícím právo. Přestože institut promlčení má povahu soukromoprávní, má soud za to, že shora uvedené závěry lze vztáhnout i na nyní projednávaný nárok žalobce, který má povahu veřejnoprávní.“

62. Nicméně podstatou sporu v inkriminované věci je, zda byly žalobkyni v předmětném období nařizovány přesčasové hodiny v limitu do 150 hodin v kalendářním roce v souladu s ustanovením § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru, jakož i odůvodnění nařízených přesčasů ze strany správních orgánů a rovněž případný nárok žalobkyně na doplatek služebnímu příjmu za službu nařízenou přesčas v rozporu se zákonem. Z předložených podkladů soud zjistil, že žalobkyně odpracovala nad rámec fondu státem stanoveného počtu hodin pro rok 2011 90 hodin, pro rok 2012 69,5 hodin. Počet odpracovaných přesčasových hodin za předcházející roky není ve spise uveden.
63. Z ustanovení § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru vyplývá, že „Příslušníkovi lze v důležitém zájmu služby nařídít výkon služby přesčas nejvýše v rozsahu 150 hodin v kalendářním roce.“ Za důležitý zájem služby se dle § 201 odst. 1 téhož zákona považuje zájem bezpečnostního sboru na včasném a kvalitním plnění úkolů bezpečnostního sboru. Podle § 112 odst. 2 věty první zákona o služebním poměru je příslušníkovi (...) stanoven služební příjem s přihlédnutím k případné službě přesčas v rozsahu 150 hodin v kalendářním roce.
64. Judikatura Nejvyššího správního soudu dovodila, že na základě analogické aplikace § 125 odst. 1 zákona o služebním poměru má příslušník nárok na náhradní volno, nebo na poměrnou část přiznaného základního tarifu, osobního příplatku a zvláštního příplatku i za každou vykonanou hodinu služby přesčas do limitu 150 hodin v kalendářním roce, která mu byla nařízena v rozporu se zákonem (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2013, č. j. 4Ads 11/2013 - 41).
65. Má-li být institut služby přesčas do limitu 150 hodin v kalendářním roce využíván v souladu s platnou právní úpravou, musí být současně splněny následující podmínky:
 - (1) Důležitý zájem služby,
 - (2) z toho vyplývající předpoklad výjimečnosti služby přesčas a
 - (3) odůvodnění přijetí tohoto opatření.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

66. Služba přesčas tudíž představuje výjimečné opatření, které umožňuje nařídit výkon služby nad rámec základní služby, která podle § 52 odst. 1 zákona o služebním poměru činí 37,5 hodiny týdně. Zákona o služebním poměru, tedy nepojímá službu přesčas jako další fond služební doby, z něhož je možné libovolně čerpat do limitu 150 hodin v kalendářním roce. Naopak pro nařízení služby přesčas je nutné splnit uvedené podmínky, jejichž dodržení musí být ověřitelné tak, aby v řízení ve věcech služebního poměru týkajícího se služebního příjmu příslušníka a v případném soudním přezkumu mohl být učiněn spolehlivý závěr, zda byla služba přesčas nařízena v souladu se zákonem či nikoliv. Uvedené vyžaduje, aby vedoucí příslušník v případě každé jednotlivé služby přesčas vymezil a uvedl konkrétní důvod, proč ji nařídil. S ohledem na neformálnost rozhodování o službě přesčas nicméně nelze požadovat, aby odůvodnění nařízení služby přesčas splňovalo parametry, které zákon o služebním poměru stanovuje pro odůvodnění rozhodnutí vydaného v řízení ve věcech služebního poměru. Po vedoucím pracovníkovi je však možné požadovat alespoň rámcové vymezení důvodu pro nařízení služby přesčas a stručný písemný záznam o tomto důvodu, například v knize služeb. Pokud vedoucí příslušník konkrétní důvod nařízení služby přesčas alespoň rámcově nevymezí a nezaznamená v písemné formě, a ani ho nelze spolehlivě dovodit ze spisového materiálu, nemůže služební funkcionář v řízení ve věcech služebního poměru náležitě posoudit, jestli služba přesčas byla nařízena v souladu se zákonem či nikoliv, a následně si takový úsudek nemůže učinit ani soud (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. května 2013, č. j. 4 Ads 11/2013 - 41).
67. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. října 2015, č. j. 1 As 183/2015-63 vyplývá, že „Zákona o služebním poměru, tedy nepojímá službu přesčas jako další fond služební doby, z něhož je možné libovolně čerpat do limitu 150 hodin v kalendářním roce. Službu přesčas lze nařídit pouze v důležitém zájmu služby, který je dán jen ve výjimečných případech. Konkrétně se jedná o služby, které nebylo možné předvídat při rozvržení služby na jednotlivé směny podle § 53 zákona o služebním poměru., jako například momentální indispozice nebo absence některého z příslušníků ze zdravotních či jiných důvodů nebo předem neočekávaný úkol bezpečnostního sboru, který může být náležitě splněn jen příslušníkem s požadovanou kvalifikací mimo rámec jeho plánované směny. Důležitý zájem služby však nelze shledat v dlouhodobém až trvalém nedostatku příslušníků. Není tak možné připustit, aby tento personální nedostatek byl nahrazován zvýšenými nároky na stávající příslušníky nařizováním služeb přesčas s odkazem na důležitý zájem služby.“
68. V inkriminované věci správní orgán prvního stupně a shodně i žalovaný odůvodnily nařízení služby přesčas žalobkyni a její soulad s ustanovením § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru tím, že v příslušné dny u Útvaru pro ochranu ústavních činitelů ochranné služby, kde žalobce sloužil, bylo nutné v případě bezpečnostních akcí zvýšit počty příslušníků ve službě, anebo nemohla do služby nastoupit řada příslušníků tohoto útvaru, a to z řady různých důvodů. Nepřítomnost daných příslušníků dle správních orgánů nebylo možné předem předvídat a očekávat. V některých případech docházelo ke kumulaci nepřítomnosti jiných příslušníků. V případě bezpečnostních akcí žalovaný poukázal na to, že může jít sice o akce předem známé, nicméně výjimečnost spočívá v tom, že služební funkcionář nemá možnost zajistit takovou akci běžným počtem příslušníků ve službě, neboť ti, kteří jsou ve službě, musí plnit denní běžné úkoly vyplývající z jejich služebního zařazení. K akcím není možno využít příslušníky z jiných organizačních

článků, protože jim chybí důkladná místní znalost objektu a osobní znalost jako nezbytný předpoklad řádného, bezchybného a bezkonfliktního výkonu služby.

69. Městský soud v Praze proto nejprve přistoupil k hodnocení, zda bylo možné připustit jako důležitý zájem služby v souladu s ustanovením § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru pro nařízení služby přesčas samostatně jednotlivé dílčí důvody absence jiných příslušníků, které správní orgán vymezil. Konkrétně se jedná o tyto důvody nepřítomnosti: 1) pracovní neschopnost, 2) ošetřování člena rodiny, 3) řádná či mimořádná dovolená, 4) školení, 5) studijní volno, 6) služební volno, 7) služební zkouška, 8) ozdravný pobyt, 9) jazykový kurz, 10) evaluační kurz, 10) školení řidičů, 11) stáž OMZ, 12) Frontex, 13) zahraniční mise.
70. V souladu s judikaturou lze jako důležitý důvod pro nařízení služby přesčas akceptovat pracovní neschopnost jednoho příslušníka a nutnost jeho zastoupení po dobu nepřítomnosti příslušníkem jiným (viz výše citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2015, č. j. 1 As 183/2015 - 63). „Pracovní neschopnost způsobená zdravotními problémy je nahodilá událost. K pracovní neschopnosti totiž u jednotlivého příslušníka nemusí vůbec dojít a i v případě, že k ní dojde, nelze ji dopředu předvídat.“ S ohledem na nahodilost a s tím související nepředvídatelnost pracovní neschopnosti nelze přisvědčit námitkám žalobce, že s běžnou nemocností je nutné počítat při stanovování počtu systematizovaných míst (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9As 258/2017 - 32).
71. V případě služební volna je zapotřebí rozlišovat jednotlivé konkrétní důvody, pro které bylo v posuzovaném případě nařízeno. Zákon o služebním poměru zakotvuje služební volno ve své hlavě čtvrté a páté – služební volno s poskytnutím služební příjmu a služební volno bez poskytnutí služební příjmu. V případě některých důvodů zákon o služebním poměru upravuje služební volno jako nárokové, konkrétně se jedná o služební volno při překážkách ve službě z důvodu obecného zájmu dle § 68 zákona o služebním poměru, služební volno při důležitých osobních překážkách ve službě dle § 70 téhož zákona a služební volno k účasti na výběrovém řízení nebo k získání dalšího odborného požadavku dle § 72 téhož zákona. V jiných případech je poskytnutí služební volna závislé na rozhodnutí služební funkcionáře, a to konkrétně v případě služební volna při studiu dle § 73 zákona o služebním poměru, které lze příslušníkovi na jeho žádost udělit, a dále v případě služební volna bez poskytnutí služební příjmu podle § 76 zákona o služebním poměru, které lze příslušníkovi poskytnout jen tehdy, nebrání-li tomu vážný zájem služby. Podle § 75 odst. 2 zákona o služebním poměru je příslušník povinen o poskytnutí služební volna požádat, to neplatí v případě, jestliže mu překážka ve službě podle § 68 odst. 5 písm. c) nebo § 70 odst. 2 písm. a) až f) citovaného zákona nebyla předem známa. Z uvedeného ustanovení je patrné, že již zákon o služebním poměru vychází z předpokladu o nenadálosti a nepředvídatelnosti v případě některých důvodů pro nařízení služební volna. Nemůže – li je předem předvídat příslušník, jehož se týkají, tím spíše je nemůže předvídat a ovlivnit správní orgán, resp. příslušný služební funkcionář při nařizování služby přesčas. Při hodnocení nařízení služby přesčas z důvodu nutnosti zástupu příslušníka, který čerpá služební volno, je třeba vycházet z kritéria, zda je důvod čerpání služební volna nepředvídatelný a náhlý. V takovém případě lze o naplnění důležitého zájmu služby zahrnujícího znak jisté výjimečnosti hovořit. Opačně je tomu v případě důvodu, o kterém se příslušný služební funkcionář dozvěděl s dostatečným

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

předstihem. V případě čerpání služebního volna z předvídatelného důvodu tudíž nařízení služby přesčas jinému příslušníkovi nebude v souladu s ustanovením § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2018, č. j. 9As 27/2017 - 31).

72. V inkriminované věci žalovaný v napadeném rozhodnutí do kategorie služební volno zahrnul darování krve, ošetřování člena rodiny, studium, ozdravný pobyt a kurz odborné přípravy. Městský soud v Praze posuzoval služební volno z uvedených důvodů a dospěl k závěru, že v případě studia a kurzu odborné přípravy tento důvod nepřítomnosti nelze považovat za nepředvídatelný či náhlý, a tudíž umožňující nařídit službu přesčas jinému příslušníkovi. Jedná se o důvod absence, který je služební funkcionář schopen předem předvídat, neboť se jedná o služební volno, o jehož poskytnutí musí příslušník předem požádat a služební funkcionář teprve po posouzení takové žádosti rozhodne, zda služební volno příslušníkovi udělí či nikoliv. Služební volno při studiu a kurzu odborné přípravy nepředstavuje volno, na které by vznikl při splnění určitých podmínek nárok, nýbrž jedná se o volno, které pouze „příslušníkovi lze na jeho žádost udělit.“ Je proto na služebním funkcionáři, aby mj. po zohlednění personální situace, případně rozhodl, že žádosti nevyhoví. Předvídatelnost absence z posuzovaného důvodu plyne také z toho, že služební volno při studiu dle § 73 zákona o služebním poměru není příslušníkům poskytováno z důvodu libovolného studia, nýbrž pouze pro vykonání studia „které je nezbytné pro výkon služby.“ Služební funkcionář proto nepochybně musí být schopen mít přehled o tom, kolik příslušníků útvaru takové studium právě absolvuje a lze tudíž očekávat, že budou o dotčené služební volno žádat. Je záležitostí příslušného služebního funkcionáře, aby přijal taková opatření, aby žádosti o studijní volno byly příslušníky podávány s dostatečným časovým předstihem, a služební funkcionář je tak byl schopen zohlednit při plánování směn.
73. Pokud se jedná o dovolenou, Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. ledna 2018, č. j. 9 As 258/2017 – 32, uvedl, že „nařizování a čerpání dovolené je zcela běžnou záležitostí, není tedy naplněn požadavek výjimečnosti, který je spojený s § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru. Kdy bude dovolená čerpána, si neurčuje příslušník sám. Čerpání dovolené je natolik běžnou součástí služby u policejního sboru, že je věcí státní správy policie, aby vyřešila personální otázky fungování policie tak, aby jen z důvodu čerpání dovolené u jednoho příslušníka nebyla jinému příslušníkovi nařizována služba přesčas, která není dle § 112 odst. 2 zákona o služebním poměru proplacena.“ (k témuž závěru viz také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. ledna 2018, č. j. 9As 27/2017 - 31). Ani čerpání řádné dovolené proto soud jako důvod opravňující k nařízení služby přesčas ve smyslu § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru neakceptoval.
74. Rovněž v případě vyslání příslušníka na ozdravný pobyt se nejedná o absenci nepředvídatelnou, kterou by správní orgán nemohl ovlivnit a počítat s ní při rozvrhování základní doby služby. Nárok na ozdravný pobyt v délce trvání 14 dnů v kalendářním roce má dle § 80 odst. 1 zákona o služebním poměru příslušník, jehož služební poměr trval alespoň 15 let. Služebnímu orgánu musí být bez pochyb známo, kolik příslušníků útvaru uvedenou podmínku splňuje a budou tak nárok na ozdravný pobyt v kalendářním roce uplatňovat. Součástí správního spisu je řada rozkazů, jimiž služební funkcionář jednotlivým příslušníkům ozdravný pobyt poskytuje. Na ozdravný pobyt má příslušník při splnění zákonem stanovené délky trvání služebního poměru nárok. Skutečnost, že ozdravný pobyt bude třeba poskytnout, není pro správní orgán žádnou nečekanou

událostí. Dobu čerpání ozdravného pobytu určuje služební funkcionář. Nadto zákon o služebním poměru v ustanovení § 80 odst. 6 služebnímu funkcionáři umožňuje, aby v případě překážky na straně bezpečnostního sboru příslušník na ozdravný pobyt nastoupil až v dalším kalendářním roce.

75. Městský soud v Praze dospěl tedy k závěru, že žaloba byla podána důvodně, neboť musel přihlédnout k judikatuře správních soudů, jmenovitě Nejvyššího správního soudu, a to především k judikatuře nejnovější. Z ní souhrnně vyplývá závěr, že skutečnost, zda v případě konkrétního policisty byla služba přesčas ve smyslu § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru nařízena v souladu se zákonem nebo nikoliv, je třeba detailně zkoumat, z jakých důvodů na příslušném pracovišti nebyli v době nařízení práce přesčas policisté, kteří by jinak službu vykonávat měli. Zkoumat, z jakých důvodů tito policisté absentovali, a zda tyto důvody patří mezi důvody, které jsou omluvitelné ve smyslu § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru, vzhledem k tomu, že jsou neočekávané, překvapivé, že nebylo s nimi možno počítat při plánování směn ze strany příslušného služební funkcionáře a posoudit, v jakém poměru je počet policistů, kteří absentují z omluvitelného a relevantního důvodu, a jaký je počet policistů, jimž byla nařízena služba přesčas.
76. V inkriminované věci musel Městský soud v Praze konstatovat, že v napadeném rozhodnutí prvního náměstka policejního prezidenta ve věcech služební poměru ze dne 7. 10. 2015, č. j. PPR-33590-26/ČJ-2014-990131, nepřítomnost příslušníků je sice odůvodněna, nicméně z tohoto odůvodnění ovšem nevyplývá, že by se v každém jednotlivém případě mělo jednat o nenadálou okolnost, která by měla podmínit zákonné nařízení služby přesčas u žalobkyně. Jak již soud výše uvedl, nelze všechny zde uváděné důvody hodnotit jako nenadálý důvod absence. Např. v případě studijního volna z důvodu studia či řádné dovolené se nejedná o výjimečnou situaci, která by nemohla být plánována, jak vyplývá i z výše uvedené judikatury.
77. Je tedy zapotřebí, aby se žalovaná Policie ČR, vycházejíc z podkladů, které jsou ve spise, znovu žádostí žalobkyně ze dne 29. 5. 2014 zabývala a objasnila, z jakých důvodů jednotliví policisté na pracovišti nebyli, a zda byl důvod k tomu, aby pro zajištění služby byla nařizována služba přesčas ve smyslu § 4 odst. 1 zákona o služebním poměru, a to i žalobkyni.
78. Pro ilustraci lze konstatovat, že např. dne 3. 6. 2012 převažujícím důvodem nepřítomnosti policistů na pracovišti byla řádná dovolená, nikoliv tedy pracovní neschopnost nebo jiná skutečnost, která by nastala nenadále, přičemž pouze ve čtyřech případech šlo o dovolenou, o kterou příslušný policista požádal po 25. dni v měsíci. Tedy pouze ve čtyřech případech šlo o dovolenou, kterou bylo třeba povolit neodkladně, neočekávaně, neplánovaně. Obdobně dále např. dne 30. 8. 2012 z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že v pracovní neschopnosti bylo 9 policistů a 16 policistů bylo na dovolené, ovšem pouze ve dvou případech šlo právě o dovolenou, o kterou policista požádal po 25. dni v měsíci, takže by se dalo hovořit o dovolené nařízené překvapivě, neočekávaně, a kterou by tedy bylo možno považovat za onen naléhavý důvod, pro který bylo nutno žalobkyni naříditi práci přesčas.
79. Městský soud v Praze proto s přihlédnutím k nejnovější judikatuře Nejvyššího správního soudu, konkrétně k rozsudku ze dne 25. ledna 2018, č. j. 9 As 258/2017 – 32, tedy dospěl k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí, v němž není uvedeno, v čem je spatřována

mimořádnost nastalých situací, ani konkrétní okolnosti, které vedly k nařízení služby přesčas právě žalobkyni je nutno zrušit a vrátit věc žalovanému k dalšímu řízení, v němž se vypořádá s konkrétními důvody nepřítomnosti policistů v těch jednotlivých dnech, ve kterých byla žalobkyni nařízena práce přesčas.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

80. Městský soud v Praze přezkoumal napadený postup správního orgánu v rozsahu žalobních bodů a ze shora uvedených důvodů ve věci rozhodl tak, že žalobou napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 soudního řádu správního zrušil pro nezákonnost. Podle ustanovení § 78 odst. 5 soudního řádu správního právním názorem, kterým vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení žalovaný správní orgán vázán.
81. Výrok o náhradě nákladů řízení soud opřel o ustanovení § 60 odst. 1 soudního řádu správního, když žalobce měl ve věci plný úspěch. Výši náhrady potom určil podle vyhl. č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), a to tak, že 3.000 Kč činily náklady na uhrazení soudního poplatku, dále náklady právního zastoupení za tři úkony právní pomoci podle § 9 odst. 3 a 3.100 Kč, tj. převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby a 1x účast při jednání, 3x režijní paušál á 300 Kč, tedy celkem 15.342 Kč, včetně 21 % DPH.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 19. června 2018

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu